

Gf.IV.30.080/2013/7.

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Kujbus Ügyvédi Iroda (CÍME, ügyintéző: Dr. Kujbus Mária ügyvéd) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME) felperesnek, a Dr. Ölbey Ügyvédi Iroda (CÍME, ügyintéző: Zsurzsáné Dr. Ölbey Flóra ügyvéd) által képviselt I.R. ALPERES NEVE (I.R. ALPERES CÍME) I.r., és a II.R. ALPERES NEVE (II.R. ALPERES CÍME, Cg...., adószám: ...) II.r. alperesek ellen kölcsönszerződésből eredő követelés iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 2012. október 24. napján meghozott 9.G.40.147/2011/13. számú ítélete ellen az alperesek részéről 15. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I.r. és II.r. alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 317 500 (Háromszáztizenhétezer-ötszáz) Ft másodfokú perkoltséget.

Kötelezi az I.r. és II.r. alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az államnak - az állami adóhatóság által megjelölt határidőn belül és számlaszámra - 1 330 000 (Egymillió-háromszázharmincezer) Ft fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes és édesapja, S.I. eladók, valamint az I.r. alperes és V.I. vevők között 2007. január 3. napján üzletrész adásvételi szerződés jött létre a II.r. alperes üzletrészei vonatkozásában. Az üzletrész adásvételi szerződés alapján a felperes tulajdonában álló 2 100 000 Ft névértékű üzletrészt az I.r. alperes 2 100 000 Ft-ért, míg id. S.I. 900 000 Ft-os üzletrészét V.I. vásárolta meg 900 000 Ft-ért. Az adásvételi szerződéssel összefüggésben a felperes és az I.r. alperes 2007. január 8. napján megállapodást kötött, amelyben az I.r. alperes ténylegesen a II.r. alperes jegyzett tőkéjéért 3 000 000 Ft, a társaságban szereplő tagi hitelekért 27 000 000 Ft, továbbá a II.r. alperest terhelő ingatlan tulajdonszerzési illeték és felmerült áfa tartozás 50%-ának megfizetésére vállalt kötelezettséget. Rögzítették, hogy az I.r. alperes az okirat aláírásáig összesen 7 356 600 Ft-ot adott át a felperes részére, amelyből 3 000 000 Ft a cég jegyzett tőkéjére, a 140 300 Ft készpénzként került átadásra. A felek a megállapodásukban rögzítették, hogy az I.r. alperesnek még 27 000 000 Ft tartozása van a felperes felé, amelynek megfizetését 2007. január 30. napjáig vállalta. Kikötésre került, hogy amennyiben a fizetési határidővel késedelembe esik, a felperest a mindenkori jegybanki alapkamat kétszerese illeti meg késedelmi kamatként.

Az üzletrész adásvételi szerződés megkötését megelőzően a felperes és az I.r. alperes tárgyalásokat folytattak a II.r. alperes tulajdonát képező CÍM1 és CÍM2 hrsz. alatti ingatlanok adásvétele tárgyában is, amelyre a II.r. alperesnek egy hét lakásos társasház építésére volt jogerős építési engedélye. Az I.r. alperes a felperessel a kapcsolatot az ingatlan megvásárlása végett vette fel, azonban mindkét félnek előnyösebb volt, ha a II.r. alperes üzletrészei kerülnek megvásárlásra, ugyanis a felperes már nem kívánta tovább működtetni a kft-t, az I.r. alperesnek pedig szüksége volt egy olyan gazdasági társaságra, amelynek keretében építőipari tevékenységet folytathatott. A szerződést kötő feleket az is motiválta, hogy ezzel kikerülhetővé vált az ingatlanok adásvételéhez kapcsolódó újabb tulajdonszerzési illeték, valamint az építési engedélyezési eljárásnál az átírási költségek megfizetése, valamint az a tény, hogy a felperes nevében nagy összegű tagi hitel volt nyilvántartva, amely a cég nyeresége esetén adómentesen kivehetővé válik.

Az I.r. alperes a megállapodás szerinti fizetési kötelezettségének nem tett eleget, ezért 2007. február 2. napján újabb megállapodást kötöttek, amely alapján részletekben teljesített. 2009. május 13. napján a felperes és az alperesek között egy újabb megállapodás jött létre, amelyben megállapították, hogy a felperes felé az I.r. alperes tartozása a korábbi megállapodások alapján 11 000 000 Ft tőke, valamint 5 625 000 Ft kamat. Az I.r. alperes e tartozást elismerte és vállalta, hogy három részletben - 2009. május 29. napjáig 4 000 000 Ft-ot, 2009. június 15. napjáig 7 000 000 Ft-ot és 2009. augusztus 15. napjáig 5 625 000 Ft-ot - a tartozását megfizeti a felperesnek. Kikötésre került, hogy ha az I.r. alperes a fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, a tartozás egy összegben esedékessé válik azzal, hogy a késedelmi kamat a jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű és a megállapodás aláírásának napjától kezdődően esedékes.

A II.r. alperes taggyűlése a megállapodás megküldésének napján keltezett legfőbb szervi jegyzőkönyvben rögzített 2/2009. (V.13.) számú taggyűlési határozatában elhatározta, hogy a társaság szerződést biztosító mellékkötelezettségként készfizető kezességet vállal az I.r. alperes, mint tag magánkölcsonéért.

Az I.r. alperes a 2009. május 13. napján létrejött megállapodásban foglalt fizetési kötelezettségének nem tett eleget, ezért a peres felek 2011. május 17. napján újabb megállapodást írtak alá, amelyben a II.r. alperes már mint egyetemleges adóstárs szerepelt. Az I.r. alperes ismételtén 16 625 000 Ft tőkeösszegben, valamint 2009. május 13. napjától számított járulékokban elismerte a tartozását és vállalta, hogy 2011. június 17. napjáig 3 000 000 Ft-ot fizet meg a felperes részére, míg a fennmaradó 13 625 000 Ft tőke és járulékok vonatkozásában pedig 30 napon belül megfelelő értékű ingatlanokat ajánl fel a tartozás biztosítására oly módon, hogy azokra jelzálogjogokat alapítanak a felperes javára. A késedelmi kamat mértékét ebben a megállapodásban is a jegybanki alapkamat kétszeresében határozták meg. Kikötésre került az is, hogy az I.r. alperes nem teljesítése esetén elveszti azt a jogát, hogy a megállapodás napjától kezdődő időszakokra ne kelljen késedelmi kamatot fizetnie. Megállapodtak abban is, hogy amennyiben az I.r. alperes a fizetési kötelezettségének nem, vagy csak részben tesz eleget, a felperes jogosult a teljes követelését az adóstárssal szemben is érvényesíteni. A szerződéstervezet szerint egyetemleges adóstársként a II.r. alperes mellett az I.r. alperes érdekeltségi körébe

tartozó **KFT.** lépett volna be, azonban a megállapodást csak a II.r. alperes ügyvezetője látta el aláírással, a **KFT.** nem vált a szerződés alanyává.

A megállapodásban foglalt fizetési kötelezettségüknek az alperesek nem tettek eleget.

A felperes a kereseti kérelmében kölcsöntartozás jogcímén 16 625 000 Ft tőke, annak késedelmi kamatai és perköltség megfizetésére kérte az alperesek egyetemleges kötelezését a tartozáselismerő nyilatkozatokra hivatkozással.

Az alperesek a felperes keresetének elutasítását arra hivatkozással kérték, hogy a felek között megkötött üzletrész adásvételi szerződés színlelt volt, valójában a felperes és az I.r. alperes között a szerződéses szándék a CÍM1 és CÍM2 hrsz. alatti ingatlanok adásvételére vonatkozott, amelyeknek a vételára 28 000 000 Ft volt. Tekintettel arra, hogy ebből 24 000 000 Ft-ot az I.r. alperes megfizetett, - állításuk szerint - 4 000 000 Ft-on túlmenően az alpereseket fizetési kötelezettség nem terheli.

Az elsőfokú bíróság a 13. sorszámon meghozott ítéletében a felperes keresetének helyt adott és az alpereseket egyetemlegesen 16 625 000 Ft tőke és késedelmi kamatai megfizetésére kötelezte. Az ítéletének indokolása szerint a tartozáselismerő nyilatkozattal szemben az alperesek nem tudták bizonyítani, hogy a szerződés színlelt volt, és azt sem bizonyították, hogy a keresettel érvényesített mértékű tartozásuk ne állna fenn, az bírósági úton nem érvényesíthető vagy az érintett szerződés érvénytelen. Tekintettel arra, hogy az I.r. alperes három teljes bizonyítóerejű magánokiratban ismerte el a tartozását, azok tartalmát és a felperes tényállításait két érdektelen ügyvéd tanú is alátámasztotta, a II.r. alperes egyetemleges fizetési kötelezettség vállalására tekintettel az alpereseket egyetemlegesen marasztalta.

Az ítélet ellen az alperesek nyújtottak be fellebbezést, amelyben a sérelmezett határozat megváltoztatását, a kereset elutasítását és a felperes perköltségükben való marasztalását kérték.

Állításuk szerint az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe, hogy a csatolt okiratok tartalma ellentmondásos, holott erre a tényre az alperesek az elsőfokú eljárás alatt is hivatkoztak. A felperes személyes meghallgatása is alátámasztotta ezt az ellentmondást, ugyanis a felek megállapodásának az okirattól eltérő voltát igazolta az a nyilatkozata is, hogy a tényleges megállapodás alapján 30 000 000 Ft vételárra számított a szerződés megkötésekor. Mivel ezen összegből az I.r. alperes 24 000 000 Ft összeget megfizetett, a tőketartozásuk semmiképpen sem lehet

6 000 000 Ft összeget meghaladó. Vitatták az elsőfokú bíróságnak a késedelmi kamat mértékére vonatkozó rendelkezéseit is, arra hivatkozással, hogy a tőketartozás ténylegesen 11 000 000 Ft tőke és 5 625 000 Ft összegű késedelmi kamatban került elismerésre, amely késedelmi kamat után újabb késedelmi kamatfizetési kötelezettség nem állapítható meg. Fenntartották - az elsőfokú eljárás során előterjesztett - a szerződés színleltségére, ezáltal érvénytelenségére vonatkozó ellenkérelmüket, illetve az arra történő hivatkozásukat is, hogy a felperes kereseti kérelme is egyértelműen tartalmazta ezt, amikor annak tényállításában azt írta, hogy kizárólagos az illetékfizetési kötelezettség elkerülése érdekében került a felek által az okiratban rögzített ilyen tartalmú szerződés megkötésére sor.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperesek másodfokú perköltségében történő marasztalását kérte.

Állítása szerint az elsőfokon eljáró bíróság a perbeli bizonyítékokat megfelelően értékelte, a bizonyítási terhet a tartozáselismerő nyilatkozatokra tekintettel helyesen osztotta ki és ez alapján helytállóan állapította meg, hogy az alperesek nem tettek eleget a bizonyítási kötelezettségüknek a többször írásban elismert tartozásuk fenn nem állta tekintetében. Álláspontja szerint a lefolytatott bizonyítási eljárás egyértelműen igazolta, hogy az I.r. alperesnek szüksége volt a társaság üzletrészére, a társaság tulajdonában álló ingatlanokra, ezért az ügyleti akarata mindenben valóságos volt, az üzletrész adásvételi szerződés megkötése nem azt a célt szolgálta, amit az alperesek a fellebbezési kérelmükben előadtak.

Az ítéletlátnak a Pp. 256/A. §-ának (3) bekezdése szerinti felhívására a felek egyike sem kérte az ügyben tárgyalás tartását, ezért az ítéletlátna a Pp. 256/A. §-ának (4) bekezdése alapján - utalva a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontjára - a fellebbezést tárgyalás tartása nélkül bírálta el.

A fellebbezés alaptalan.

Az ítéletlátna az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást kiegészíti azzal, hogy a felperes és az I.r. alperes, továbbá az id. S.I. és V.I. által megkötött üzletrész adásvételi szerződés és a II.r. alperes 2007. január 3. napján megtartott legfőbb szervi ülésén elhatározott egyéb cégjegyzéki adatváltozások tárgyában a változás bejegyzési iránti kérelem a Debreceni Törvényszék Cégbíróságán (korábbi elnevezése: Hajdú-Bihar Megyei Bíróság mint Cégbíróság) 2007. január 8. napján előterjesztésre került. 2007. február 5. napján a cégbíróság Cg.../28. sorszámú végzésével a II.r. alperes cégjegyzéki adataiban bekövetkezett változásokat, így többek között az I.r. alperest mint ügyvezetőt és mint a II.r. alperes 50%-os mértéket meghaladó szavazati joggal rendelkező tagját a cégjegyzékbe bejegyezte.

Az így kiegészített tényállás alapján pedig az ítéletlátna megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta és azt helyesen állapította meg. Helytálló volt az abból levont jogi következtetése is, ezért az ítéletnek a fellebbezésben megjelölt okokból történő megváltoztatására nem volt alapos indok.

Az ítéletlátna a fellebbezésben foglaltakra tekintettel csupán a következőket emeli ki:

Az alperesek a fellebbezésükben többek között arra hivatkoztak, hogy az üzletrész adásvételi szerződés színleltisége tekintetében az I.r. alperes által előadottakat az is alátámasztja, hogy a felperes évekig nem érvényesítette az igényét. Ez a tényállítás azonban ellentmond a felperes által .../3 - .../7. alatt csatolt okiratok tartalmának. Ezen megállapodások, illetve az ügyvédi felszólító levél éppen arra utalnak, hogy a felperes éveken keresztül próbálta előbb az I.r. alperessel, utóbb mindkét alperessel szemben érvényesíteni az igényét. Az I.r. alperes a tartozását nem vitatta, annak megfizetésére különböző határidő hosszabbításokat kért, ezért iratellenes az az alperesi nyilatkozat, hogy

a felperes évekig nem tett semmit a követelés érvényesítése érdekében. Az tény, hogy a felperes bírósághoz csak 2011-ben fordult, azonban a tanúként kihallgatott TANÚ1 (9. jegyzőkönyv 7. oldal) is alátámasztotta azt a felperesi előadást, hogy nem akarta ellehetetleníteni az I.r. alperest, akinek az éveken keresztül tett ígéretei miatt várt az önkéntes teljesítésére.

Alaptalanul hivatkoztak az alperesek arra is, hogy a felperes és az I.r. alperes között létrejött üzletrész adásvételi szerződés színlelt, ezért semmis. A Ptk. 207. §-ának (6) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a színlelt szerződés semmis; ha pedig az más szerződést leplez, a szerződést a leplezett szerződés alapján kell megítélni. A Ptk. fenti rendelkezése tárgyában kialakult bírói gyakorlat szerint a színleltség lényege abban jelölhető meg, hogy a felek valódi ügyleti akarata nem áll összhangban az általuk ténylegesen és jogilag releváns formában kifejezésre juttatott szerződési nyilatkozatokkal. Azt a felperes sem vitatta, hogy eredetileg az I.r. alperessel az érintett ingatlanokra akart adásvételi szerződést kötni, utóbb azonban az üzletrész adásvételi szerződés megkötésére azért került sor, mert az I.r. alperes betéti társasága felszámolás alá került, emiatt szüksége volt egy építőipari tevékenységet folytató cégre, illetve, mivel a II.r. alperesnek az ingatlanokra jogerős építési engedélye is volt, ezért könnyebben kaphat azokra hitelt. Ennek következtében a szerződést kötő felek érdeke az volt, hogy az ingatlanokra kötött adásvételi szerződés helyett üzletrész adásvételi szerződés jöjjön létre, mivel ebben az esetben nem volt szükség a jogerős építési engedélyek hatósági eljárásban történő átírására, és a költségeinek a megfizetésére. Ezt az I.r. alperes is elismerte személyes meghallgatása során (6. jegyzőkönyv 8. oldal), amikor azt adta elő, hogy mindkettőjük érdeke a cég adásvétele volt, hiszen a felperes el akarta kerülni az illeték és áfafizetést, ő pedig nyereség esetén a tagi hitelt adómentesen tudta volna kivenni. Azt a felperesi tényelőadást sem vitatta, hogy egyébként új társaságot kellett volna alapítania.

Az üzletrész adásvételi szerződés megkötésének a felperes által előadott indokait alátámasztotta TANÚ1 tanúvallomása is. A tanú is azt adta elő, (.../9. sz. jegyzőkönyv 9. oldal) hogy bár először ingatlan adásvételi szerződés megkötéséről volt szó, de a társaság megvásárlására került sor. TANÚ2 tanú (.../9. sz. jegyzőkönyv 12-13. oldal) is a felperes előadását támasztotta alá, amikor akként nyilatkozott, hogy az előtte folyó egyeztetések során nem volt vita a tartozás összege és jogcíme tekintetében, az I.r. alperesnek csak az volt a kifogása, hogy a **KFT.** miért került bele a szerződésbe.

Önmagában az a tény, hogy a felperes jogi képviselője a 2. sorszámú keresetlevélben leírt tényállásban a visszterhes vagyonszerzés illetékfizetési kötelezettség elkerülését mint célt is megjelölte az ingatlanvásárlás tekintetében, az üzletrész adásvételi szerződést nem teszi színleltté. Utal arra is az ítéletábra, hogy az I.r. alperes mint vezető tisztségviselő adott a jogi képviselő részére meghatalmazást a cégeljárásban az üzletrész adásvételi szerződéshez kapcsolódó tagváltozás és egyéb változások bejelentésére, és a II.r. alperes törvényes képviselőjeként a társasház építkezés érdekében is eljár. Ezt igazolja a felperes által .../2. alatt csatolt tulajdoni lap másolat is, amely szerint már 2007. február 8. napján a II.r. alperes a tulajdonában álló ingatlanra 70 000 000 Ft lakáscélú kölcsönt vett fel a HITELINTÉZET NEVE, és ezért szerződést biztosító mellékkötelezettségként a szövetkezeti hitelintézet javára az ingatlanokra a jelzálogjog is bejegyzésre került.

Megjegyzi az ítéletábra, hogy az üzletrész adásvételi szerződés színleltége tárgyában az I.r. alperes által előadottaknak ellentmond az a tény is, hogy az I.r. alperest a II.r. alperes legfőbb szervi ülésén a taggyűlés - amelyen az I.r. alperes is részt vett - a ... számú határozatával a II.r. alperes új ügyvezetőjének megválasztotta, mivel a felperes a vezető tisztségviselői jogviszonyáról lemondott, az új ügyvezető választására tekintettel áttételre került a társaság székhelye az I.r. alperes lakóhelyére. Az I.r. alperes mint vezető tisztségviselő volt az, aki a tagsági jogviszonyával, a vezető tisztségviselői jogviszonyával, valamint a székhelyváltással kapcsolatos adatváltozások cégbírósági bejelentésére a jogi képviselő részére meghatalmazást adott a cégeljárásra. Ezek a tények is azt támasztják alá, hogy a felperes által megjelölt okokból került sor üzletrész adásvételi szerződés megkötésére.

A tartozás összegszerűsége tekintetében is alaptalan az alperesek fellebbezése. Az elsőfokú bíróság a Pp. 3. §-ának (3) bekezdésében és 164. §-ában foglaltak alkalmazásával a .../5. és .../7. alatt csatolt tartozáselismerő nyilatkozatokra tekintettel helyesen állapította meg, hogy peres eljárást megelőzően elismert tartozás mértékének fenn nem állta tekintetében az alperesek a bizonyítási kötelezettségüknek nem tettek eleget. A tartozáselismerő nyilatkozat tartalmát megerősítette TANÚ1, aki szerint a 2007. január 8-i megállapodásban rögzített tartozás nem csak az üzletrész adásvételi szerződés vételárát tartalmazta, hanem a felek között „cég eladásával kapcsolatos elszámolást is (vagyonyszerzési illetékfizetési kötelezettség, tagi hitel)", ezért a későbbi megállapodásokban is ennek figyelembe vételével határozták meg a tartozás mértékét.

Nem találta alaposnak az ítéletábra az alperesek fellebbezését a késedelmi kamat fizetési kötelezettség alóli mentesítésük tekintetében sem. 2007. január 8. napján a felperes és az I.r. alperes már megállapodott abban, hogy 2007. február 1. napjától kezdődően az I.r. alperest késedelem esetén a mindenkori jegybanki alapkamat kétszerese illeti meg. Ezt a szerződéses rendelkezést a 2007. február 2-án keltezett megállapodásuk III. pontjában is megerősítették, ezért került meghatározásra tőkeként összegszerűen is a .../5. alatt csatolt 2009. május 13 napján keltezett megállapodás I. pontjában a késedelmi kamat.

A peres felek e szerződési kikötése sem a Ptk. 232. §-ának (1) bekezdésébe, sem a Ptk. 301. §-a (1) bekezdésének jelen perben még alkalmazandó rendelkezéseibe nem ütközött, a Ptk. 200 §-ának (1) bekezdésében rögzített diszpozitív szabály alapján ugyanis magánszemélyek esetében is lehetőség volt arra, hogy a jogszabályban rögzített mértékű késedelmi kamat összegét eltérő mértékben határozzák meg. Az sem ütközött jogszabályba, hogy a már lejárt késedelmi kamat tőkeként való érvényesítésében állapodtak meg a szerződést kötő felek oly formában, hogy amennyiben az nem kerül megfizetésre a szerződésben rögzített határidőn belül, ezen összeg mint tőke után is késedelmi kamatfizetési kötelezettség terheli késedelmesen teljesítő felet.

A Ptk. 301. §-ához fűzött indokolás szerint bár 2004. május 1-jétől a jogszabály nem tartalmazza a korábban hatályos szöveghez képest az utalást a felek eltérő megállapodási lehetőségére, ennek oka az, hogy a Ptk. szerződésekre vonatkozó szabályai alapvetően diszpozitívak (eltérést engedőek), emiatt arról nem volt indokolt külön rendelkezni.

Hangsúlyozandó, hogy az új kamatszabályok is diszpozitívak, attól a felek a szerződéses viszonyaikban továbbra is eltérhetnek.

Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése szerint - utalással a Pp. 254. §-ának (3) bekezdésre is - indokai alapján helybenhagyta.

Az alperesek fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú eljárással felmerült költségeiket maguk viselik. Az ítéltábla a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte az alpereseket a Ptk. 337. §-ának (1) bekezdésében foglalt rendelkezéseket is figyelembe véve a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (R.) 3. §-a (2) bekezdésének a), b) pontjai, valamint 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján megállapított és a R. 3. §-ának (6) bekezdése alapján - a tárgyaláson kívüli elintézésre tekintettel - mérsékelt ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség megfizetésére a felperes számára.

Az alperesek illetékfeljegyzési joga folytán „Az illetékekről” szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. §-ának (1) bekezdése alapján megállapított és az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése és 15. §-ának (1) és (3) bekezdései alapján a fellebbezési illeték állam javára történő megfizetésére is kötelesek az alperesek.

Debrecen, 2013. szeptember 24.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit sk. a tanács elnöke, Dr. Dzsula Marianna sk. előadó bíró, Dr. Szűcs Lajos sk. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -